

No.20014/5/2002-Education.
Government of India
Ministry of Tribal Affairs
Education Division

Shastri Bhawan, New Delhi
Dated: 23rd May, 2013

To

The Principal Secretary/Secretaries,
Tribal Development Department,
All States/UTs
(Except Haryana, Punjab, Chandigarh, Delhi and Pondicherry)

Subject: Upward revision of the annual parental income ceiling under the Centrally Sponsored Scheme of Post Matric Scholarship for Scheduled Tribe students w.e.f. academic session 2013-14.

Sir,

Kindly refer to my D.O. letter No.20014/33/2012-Education dated 9.4.2013 seeking proposal from your Department for Central Assistance under the Scheme of Post Matric Scholarship for Scheduled Tribe students for the financial year 2013-14. In this context, I am directed to refer to the above mentioned subject and to say that as per the above scheme, the income ceiling would be revised once in every two years linking it with the consumer price index for industrial workers for the month of October of the year, preceding the year of revision and will be made effective from April.

2. Accordingly, it has been decided, with the approval of the Competent Authority, to increase the annual parental income ceiling under the Centrally Sponsored Scheme of Post Matric Scholarship for Scheduled Tribe students **from Rs.2.00 lakh to Rs.2.50 lakh per annum w.e.f the academic session 2013-14 (to be effective from 1.4.2013).**

3. You are requested to send your proposals for Central Assistance keeping in view the above income ceiling. The proposals, complete in all respects in the proforma prescribed under the scheme and already sent to you vide the D.O. letter mentioned in Para 1 above may please be sent along with the following documents:-

- The utilization certificate of the previous year's released grants.
- Details of the Committed Liability on the State Government/UT Administrations (a proforma attached for ready reference).
- Physical progress achieved during the last financial year.
- Details of preparedness of the States to roll out DBT across the country.

Cont'd....p.2/_

4. I am also directed to invite your attention to the deliberations that took place during the course of consultation with State's Principal Secretaries/ Secretaries/Commissioner-in-Charge/Directors of Tribal Development/Welfare Departments held in New Delhi on May 16-17, 2013 in which compliance of the following key tasks in connection with DBT roll out was discussed:-

➤ **Digitization of data base**

States/UTs must digitize the beneficiary database and covert data in excel sheets to standardized formats developed by the NIC (details available on <http://dbtapp.gov.in>). The digitization of databases should begin in all districts irrespective of the rollout of DBT and States are to report in the meeting complete action on digitization.

➤ **Obtaining of Digital Signature Certificates of designated officers at District and State level**

Obtaining of Digital Signature Certificates (D.S.C.s) for designated offices at district and State level is necessary for verification and authorization of beneficiary list and a necessary condition for the excel sheet to be an authorized data base on which payment decisions will rest. States/UTs were required to urgently designate officials at District and State levels and the designated officials were to apply for Digital Signature Certificate to respective NIC State Unit and contact local NIC officials for training in <http://dbtapp.gov.in>. Compliance of these instructions was to be completed by 30th April, 2013. States may be updated in the meeting.

➤ **Opening of bank accounts of the beneficiaries**

States/UTs may ensure that all ST beneficiaries of the scheme of Post Matric Scholarship for STs have bank accounts. They may urgently pursue with lead banks for speedy opening of bank accounts in respect of beneficiaries which do not yet have accounts in banks with Core Banking System so as to enable payment of scholarship amount into the bank a/c of the beneficiaries.

➤ **Enrolment of beneficiaries for generation of Aadhaar numbers and seeding of bank accounts with Aadhaar numbers.**

The States may in cooperation with UIDAI organize special Aadhaar Enrolment Camps in war-footing for the ST beneficiaries in each district at appropriate location(s) to ensure that all have Aadhaar numbers at the earliest. The existing status may be reported in the meeting. After Aadhaar enrolment of beneficiaries, the States are required to pursue with the lead banks for expediting the Aadhaar seeding of their bank accounts so that payment of scholarships into bank accounts of the beneficiaries can be made through the Aadhaar Payment Bridge (APB).

➤ **Re-engineering of Fund Flow**

The DBT system seeks to ensure that the flow of funds to the beneficiaries under the various schemes is made more efficient by removing such redundant layers which do not contribute value to decision making. There are redundant layers of procedure and sometimes only aggregate data leading to delay and inefficiency. Process re-engineering of the scheme and its architecture is therefore necessary at State level as well as at levels below. This must be in both decision making as well as funds flow. In order to ensure that the State share of the scholarship amount is paid into the bank account of the beneficiary speedily by passing through the minimum number of layers possible, the manner of deciding which levels in government will be part of selection/ authorization process and which levels participate in the fund flow route of the Post Matric Scholarships for STs in each State is to be urgently re-engineered and the Ministry informed of the completion of the exercise.

➤ **Training**

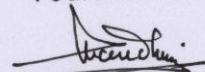
NIC to coordinate training of state/ district level functionaries. State and district teams of trainers to get ready through training by NIC in the next two weeks. Progress on arranging this tie up be reported.

➤ **Monitoring Rollout and reporting of progress in I & II Phase.**

A robust monitoring system for monitoring the rollout should be put in place by the State/UTs and intimated to this Ministry. The States may formulate an Action Plan with timelines for completing the above mentioned preparatory work so as to ensure successful rollout of DBT in the Phase II districts w.e.f. 17.3.2013. Weekly progress report in prescribed format must be provided to the nodal officer DBT in the Ministry by every Thursday.

5. It is requested that your compliance report in respect of the above mentioned key issues may also please be sent **immediately** to Ms. Shyla Titus, Deputy Secretary (DBT) in this Ministry under intimation to the undersigned.

Yours faithfully,

(Roopak Chaudhuri)

Deputy Secretary to the Government of India

☎: 011-23070508

Copy to File No.20014/33/2012-Education.

Proforma

Proforma of the **Committed Liability** of the State Governments/UT Administrations for every year of the 12th Five Year Plan period under the Scheme of Post Matric Scholarship for ST students

The **Committed Liability** of the State Governments/UT Administrations for every year of the 12th Five Year Plan is calculated as the total actual expenditure (**State Share + Central Share**) incurred for the year 2011-12 **minus** additional actual expenditure for the years 2010-11 & 2011-12 paid in during 2011-12, **if any**, on account of the revision of the Scheme w.e.f. 01-07-2010.

The details may please be furnished as follows:-

[Rs. in lakh]

Total Expenditure incurred (State Share + Central Share) during 2011-12	Rs.
Minus: Additional actual expenditure for the years 2010-11 paid in during 2011-12, if any , on account of the revision of the Scheme w.e.f. 01-07-2010	Rs.
Minus: Additional actual expenditure for the years 2011-12 paid in during 2011-12, if any , on account of the revision of the Scheme w.e.f. 01-07-2010	Rs.
Thus, Committed Liability of the State Government for every year of the 12 th Five Year Plan	Rs.

**CENTRALLY SPONSORED SCHEME
OF POST MATRIC SCHOLARSHIPS TO THE
STUDENTS BELONGING TO SCHEDULED
TRIBES FOR STUDIES IN INDIA**

**REGULATION GOVERNING THE AWARD OF SCHOLARSHIP
(APPLICABLE FROM 01.07.2010)**

**GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF TRIBAL AFFAIRS
NEW DELHI.**

**GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF TRIBAL AFFAIRS**

**SCHEME OF POST MATRIC SCHOLARSHIPS TO THE STUDENTS
BELONGING TO SCHEDULED TRIBES FOR STUDIES IN INDIA**

REGULATION GOVERNING THE AWARD OF SCHOLARSHIP
(APPLICABLE FROM 01-07-2010)

I. OBJECT

The objective of the scheme is to provide financial assistance to the Scheduled Tribe students studying at post matriculation or post-secondary stage to enable them to complete their education.

II. SCOPE

These scholarships are available for studies in India only and are awarded by the Government of the State/Union Territory Administration to which the applicant actually belongs i.e. where permanently settled.

III. CONDITIONS OF ELIGIBILITY

- (i) The scholarships are open to nationals of India.
- (ii) These scholarships will be given for the study of all recognised post-matriculation for post-secondary courses pursued in recognised institutions with the following exceptions :

“Scholarships are not awarded for training courses like Aircraft Maintenance Engineer’s Courses and Private Pilot Licence courses, courses at Training – Ship Dufferin (Now Rajendra), courses of training at the Military College, Dehradun and courses at pre-examination training centres of all India and State levels.”

- (iii) Only those candidates who belong to Scheduled Tribes so specified in relation to the State/Union Territory to which the applicant actually belongs (i.e. permanently settled) and who have passed the Matriculation or Higher

Secondary or any higher examination of a recognized University or Board of Secondary Education, will be eligible.

- (iv) Candidates who after passing one stage of education are studying in the same stage of education in a different subject e.g. I.Sc after I.A. or B.Com after B.A. or M.A. in other subject will not be eligible.
- (v) Students who, after having completed their educational career in one professional line, wish to study for another profession e.g. LLB after B.T./B.Ed. will not be eligible. From the academic year 1980-81, however, studies in two professional courses are allowed.
- (vi) Students studying in Class XI of Higher Secondary Schools which have a continues school course of 12th class will not be eligible. However, in cases where the X class examination of such courses is treated as equivalent to Matriculation and students after passing tenth class can join other courses, such students will be treated as post-matric students and will be eligible for the award of scholarships.
- (vii) Students pursuing post-graduate courses in medicine will be eligible if they are not allowed to practice during the period of their course.
- (viii) Students who after failing or passing the under graduate/post-graduate examinations in Arts/Science/Commerce join any recognised professional or technical certificate/diploma/degree courses will be awarded scholarships if otherwise eligible. No subsequent failure will be condoned except courses in *Group 'I'*, and no further change in the course will be allowed.
- (ix) Students who pursue their studies through correspondence courses are also eligible. The term correspondence includes distant and continuing education.
- (x) Employed students who take leave without pay for the entire duration of the course and study as full time students will be eligible for scholarships.

From the academic year 1980-81, employed students whose income combined with the income of their parents/guardians does not exceed the maximum prescribed income ceiling are made eligible to post-matric scholarships to the extent of reimbursement of all compulsorily payable non-refundable fees.

- (xi) All children of the same parents/guardians will be entitled to receive benefits of the scheme.
- (xii) A scholarship holder under this scheme will not hold any other scholarship/stipend. If awarded any other scholarship/stipend, the student can exercise his/her option for either of the two scholarships/stipends, whichever is more beneficial to him/her and should inform the awarding authority through the Head of the Institution about the option made. No scholarship will be paid to the students under this scheme from the date he/she accepts another scholarship/stipend. The student can however, accept free lodging or a grant or adhoc monetary help from the State Government or any other source for the purchase of books, equipment or for meeting the expenses on board and lodging in addition to the scholarship amount paid under this scheme.
- (xiii) Students who have already received coaching in any of the pre-examination training centres with financial assistance from the Government will not be eligible.

NOTE 1 : Since it is clearly mentioned under the item III (condition of eligibility) of these regulations that the scholarship will be given for the study of all recognised post-matriculation or post-secondary courses pursued in recognised institutions, the list of courses grouped (*I to IV*) is, thus, only illustrative and not exhaustive. The State Governments/Union Territory Administrations are, thus, themselves competent to decide the appropriate grouping of courses at their level as advised vide Ministry of SJ & E's letter No.11017/13/88-Sch.Cell, dated 3.8.1989.

IV. MEANS TEST

Scholarships will be paid to the students whose parents/guardians' income from all sources does not exceed **Rs. 2,50,000/- (Rs. two lakh fifty thousand only) per annum. (w.e.f. 1st April, 2013).**

NOTE 1: So long as either of the parents (or husband in the case of married unemployed girl student) is alive, only income of the parents/husband, as the case

may be, from all sources has to be taken into account and of no other member even though they may be earning. In the form of income declaration, income is to be declared on this basis. Only in the case where both the parents (or husband in the case of married but unemployed girl student) have died, the income of the guardian who is supporting the student in his/her studies has to be taken. Such students whose parents' income is affected due to unfortunate death of one of earning parents and resultantly comes within the income ceiling prescribed under the scheme, shall become eligible for scholarship, subject to their fulfilling other conditions of eligibility, from the month in which such sad incidence takes place. Applications for scholarships from such students can be considered even after lapse of last date of receipt of applications, on compassionate grounds.

NOTE 2: House rent allowance received by the parents of a student shall be exempted from the computation of 'income' if the same has been permitted to be exempted for purpose of Income-tax.

NOTE 3: Income certificate is required to be taken once only i.e. at the time of admission to courses which are continuing for more than one year.

NOTE 4: The revised income ceilings account for Consumer Price Index for Industrial workers *upto October, 2012*. Income Ceiling would be revised once in every two years linking it with Consumer Price Index for Industrial Workers *for the month of October of the year, preceding the year of revision and will be made effective from April*.

V. VALUE OF SCHOLARSHIP

The value of scholarship includes maintenance allowance, provision for students with disabilities, reimbursement of compulsory non-refundable fees, Study Tour Charges, thesis typing/printing charges and book allowance for students pursuing correspondence courses, for complete duration of the course.

The details are given below:-

(i) Maintenance Allowance:

Group	Courses	Rate of Maintenance Allowance (in Rupees per month)	
		Hostellers	Day Scholars
Group I	<p>(i) Degree and Post Graduate level courses including M. Phil., Ph.D. and Post Doctoral research in Medicine (Allopathic, Indian and other recognized systems of medicines), Engineering, Technology, Planning, Architecture, Design, Fashion Technology, Agriculture, Veterinary & Allied Sciences, Management, Business Finance /Administration, Computer Science/ Applications.</p> <p>(ii) Commercial Pilot License (including helicopter pilot and multiengine rating) course.</p> <p>(iii) Post Graduate Diploma courses in various branches of management & medicine.</p> <p>(iv) C.A./I.C.W.A./C.S./I.C.F.A. etc.</p> <p>(v) M. Phil., Ph.D. and Post Doctoral Programmes (D. Litt., D.Sc. etc.) :- a) In existing Group II courses b) In existing Group III courses</p> <p>(vi) L.L.M.</p>	1200	550

Group II	(i) Graduate/ Post Graduate courses leading to Degree, Diploma, Certificate in areas like Pharmacy (B Pharma), Nursing (B Nursing), LLB, BFS, other para-medical branches like rehabilitation, diagnostics etc., Mass Communication, Hotel Management & Catering, Travel/Tourism/Hospitality Management, Interior Decoration, Nutrition & Dietetics, Commercial Art, Financial Services (e.g. Banking, Insurance, Taxation etc.) for which entrance qualification is minimum Sr. Secondary (10+2). (ii) Post Graduate courses not covered under Group-I e.g. M.A./M.Sc./M.Com./M. Ed./M. Pharma etc.	820	530
Group III	All other courses leading to a graduate degree not covered under Group I & II e.g. BA/B Sc/B Com etc.	570	300
Group IV	All post-matriculation level non-degree courses for which entrance qualification is High School (Class X), e.g. senior secondary certificate (class XI and XII); both general and vocational stream, ITI courses, 3 year diploma courses in Polytechnics, etc.	380	230

NOTE 1: Commercial Pilot License Course (CPL): *CPL course is covered under Group 'I'. The number of awards for CPL will be 10 per annum. The selection of 10 ST students for CPL course will be made through Directorate General of Civil Aviation (DGCA). Applications for CPL course will be invited through advertisement. Interested ST students may apply for selection for grant of scholarship for pursuing*

CPL course. Selected candidates shall be provided a maintenance allowance at rates applicable to *Group 'I'* courses i.e. **Rs.1200/- per month** for hostelers and **Rs.550/- per month** for day scholars. In addition all compulsory fees, including flight charges are to be provided as fee.

NOTE 2 : M.Phil and Ph.D courses are post-graduation courses. Scholarship to such students may be paid at the rates of maintenance allowance for Group '*I*' or '*II*' depending on the course under these groups.

NOTE 3 : Normally the term 'Hostel' is applicable to a common residential building and a common mess for the students run under the supervision of the educational institution authorities. In case the college authorities are unable to provide accommodation in the college Hostel, an approved place of residence can also be treated as Hostel for the purpose of this scheme. The place will be approved by the Head of the Institution after due inspection and keeping in view the rules and regulations laid down by the University, if any. In such case, a certificate to the effect that the student is residing in an approved place of residence as he is unable to get accommodation in the college hostel should be furnished by the Head of Institution.

It is further clarified that such deemed hostels should consist of such accommodation as is hired at least by a group of 5 (five) students living together, usually with common mess arrangements.

NOTE 4. Scholars who are entitled to free board and/or lodging will be paid maintenance charge at 1/3rd of the rate for Hostellers

(ii) Additional Provision for ST students with disabilities

(A) Reader Allowance for blind Scholars

<u>Level of Course</u>	<u>Reader Allowance (Rs. Per month)</u>
Group I, II	240
Group III	200
Group IV	160

(B) Provision of transport allowance upto Rs.160/- per month for disabled students, if such student does not reside in the hostel, which is within the premises of educational institution. The disability as per the Persons with Disabilities (Equal

Opportunities, Protection of Rights and Full Participation) Act,1995 is defined as blindness, low-vision, leprosy-cured, hearing impairment, locomotor disability, mental retardation and mental illness.

(C) Escort Allowance of **Rs.160/- per month** for severally handicapped day scholar students with low extremity disability.

(D) Special Pay of **Rs.160/- per month** is admissible to any employee of the hostel willing to extend help to a severely orthopaedically handicapped student residing in hostel of an educational institution, who may need the assistance of a helper.

(E) Allowance of **Rs. 240/- per month** towards extra coaching to mentally retarded and mentally ill students.

The provisions in (B) to (D) will also apply to leprosy -cured students.

Note 1: The disabled students belonging to Scheduled Tribes covered under the Scheme can also get such additional benefits from other Schemes, which are not covered under the scheme.

Note 2: The disability as defined under the said Act has to be certified by competent medical authority of the State Govt./UT Administration.

(iii) Fees

Scholars will be paid enrolment/registration, tuition, games, Union, Library, Magazine, Medical Examination and such other fees compulsorily payable by the scholar to the institution or University/Board. Refundable deposit like caution money, security deposit will, however, be excluded.

NOTE: Compulsory non-refundable fee charged by recognized institutions against free and paid seats of recognized courses can be fully reimbursed as per the fee structure approved by the competent State/Central Government authority. However, while sanctioning scholarship against paid seat, State Governments would make the income verification compulsory.

(iv) Study Tours

Study tour charges upto a maximum of **Rs.1600/- per annum**, limited to the actual expenditure incurred by the student on transportation charges etc. will be paid to the scholars studying professional and technical courses, provided that the head of the institution certifies that the study tour is essential for the scholar for completion of his/her course of study.

(v) Thesis Typing/Printing Charges

Thesis typing/printing charges upto a maximum of **Rs.1600/-** will be paid to research scholars on the recommendation of the Head of the Institution.

(vi) Correspondence courses including distance and continuing education

The students pursuing such courses are also eligible for an annual allowance of **Rs.1200/-** for essential/prescribed books, besides reimbursement of course fees.

VI. SELECTION OF CANDIDATES

- (i) All the eligible Scheduled Tribes candidates will be given scholarships subject to the application of Means Test prescribed in these Regulations.
- (ii) Candidates belonging to one State but studying in other State will be awarded scholarships by the State to which they belong and will submit their applications to the competent authorities in that State. In the matter of exemption from fees or other concessions also they will be treated as if they were studying in their own State.

VII. DURATION AND RENEWAL OF AWARDS

- (i) The award once made will be tenable from the stage at which it is given to the completion of course subject to good conduct and regularity in attendance. It will be renewed from year to year provided that within a course which is continuous for a number of years, the scholar secures promotion to the next higher class irrespective of the fact whether such examinations are conducted by a University or the Institution.
- (ii) If a Scheduled Tribe scholar pursuing *Group I* course fails in the examination for the first time, the award may be renewed. For second and subsequent

failure in any class, the student shall bear his/her own expenses until he/she secures promotion to the next higher class.

- (iii) If a scholar is unable to appear in the annual examination owing to illness and/or on account of any other unforeseeable event, the award may be renewed for the next academic year on submission of medical certificate and/or other required sufficient proof to the satisfaction of the Head of the Institution and his/her certifying that the scholar would have passed had he/she appeared in the examination.
- (iv) If according to the Regulations of a University/Institution, a student is promoted to the next higher class even though he/she may not have actually passed in lower class and is required to take examination of the junior class again after sometime, he/she will be entitled to scholarship for the class to which he/she is promoted if the student is otherwise eligible for scholarship.

VIII. PAYMENT

- (i) Maintenance allowance is payable from 1st April or from the month of admission, whichever is later, to the month in which the examinations are completed, at the end of the academic year (including maintenance allowance during holidays), provided that if the scholar secures admission after the 20th day of a month, the amount will be paid from the month following the month of admission.
- (ii) In case of renewal of scholarship awarded in the previous years, maintenance allowance will be paid from the month following the month upto which scholarship was paid in the previous year, if the course of study is continuous.
- (iii) The Government of the State/Union Territory Administration, to which the student belongs, in accordance with the procedure laid down by them in this regard, will pay the scholarship money to the selected students.
- (iv) Scholarship will not be paid for the period of internship/housemanship in the M.B.B.S. course or for a practical training in other course if the student is in receipt of some remuneration during the internship period or some allowance/stipend during the practical training in other course.

IX. OTHER CONDITIONS FOR THE AWARD

- (i) The scholarship is dependent on the satisfactory progress and conduct of the scholars. If it is reported by the Head of the Institution at any time that a scholar has by reasons of his/her own act of default failed to make satisfactory progress or has been guilty of misconduct such as resorting to or participating in strikes, irregularity in attendance without the permission of the authorities concerned etc., the authority sanctioning the scholarship may either cancel the scholarship or stop or withhold further payment for such period as it may think fit.
- (ii) If a student is found to have obtained a scholarship by false statements, his/her scholarship will be cancelled forthwith and the amount of the scholarship paid will be recovered, at the discretion of the concerned State Government. The student concerned will be blacklisted and debarred for scholarship in any scheme forever.
- (iii) A scholarship awarded may be cancelled if the scholar changes the subject of the course of study for which the scholarship was originally awarded or changes the Institution of study, without prior approval of the State Government. The Head of the Institution shall report such cases to them and stop payment of the scholarship money. The amount already paid may also be recovered at the discretion of the State Government.
- (iv) A scholar is liable to refund the scholarship amount at the discretion of the State Government, if during the course of the year, the studies for which the scholarship has been awarded, is discontinued by him/her.
- (v) The regulations can be changed at anytime at the discretion of the Government of India.

X. ANNOUNCEMENT OF THE SCHEME

All the State Governments will announce in May-June, the details of the scheme and invite applications by issuing an advertisement in the leading newspapers of the State and through other media outfits. All requests for application forms and other particulars should be addressed to the Government of State/Union

Territory Administration to which the scholars actually belong. The applicant should submit the completed application to the prescribed authority before the last date prescribed for receipt of applications.

XI. PROCEDURE FOR APPLYING

- (i) An application for scholarship should comprise:
 - (a) One copy of the application for scholarship in the prescribed form (separate application forms as have been prescribed for 'fresh' and renewal scholarship by concerned States/UTs).
 - (b) One copy of the passport size photograph with signatures of the student thereon (for fresh scholarship).
 - (c) One attested copy of certificates, diploma, degree etc. in respect of all examinations passed.
 - (d) A certificate (in original) of Caste duly signed by **an authorised Revenue Officer** not below the rank of Tahsildar.
 - (e) An income declaration by the self-employed parents/guardians, stating definite income from all sources by way of an affidavit on non-judicial stamp paper. Employed parents/guardians are required to obtain income certificate from their employer and for any additional income from other sources, they would furnish declaration by way of an affidavit on non-judicial stamp paper.
 - (f) A receipt in acknowledgement of the scholarship in the previous year on the form attached to the application only duly counter-signed by the Head of the Institution concerned, if the applicant was in receipt of a scholarship under this scheme in the preceding year.
- (ii) Application complete in all respects shall be submitted to the Head of the Institution, being attended or last attended by the candidates and shall be addressed to an officer specified for this purpose by the Government of State/Union Territory to which the student belongs, in accordance with the instructions issued by them from time to time.

XII.

FUNDING PATTERN OF THE SCHEME

The Scheme is implemented by the State Governments and Union Territory Administrations, which receive 100% central assistance from Government of India, over and above their respective Committed Liability. The level of Committed Liability of respective State Governments/Union Territory Administrations for a year is equivalent to the level of actual expenditure incurred by them under the Scheme during the terminal year of the last Five Year Plan Period and is required to be borne by them for which they are required to make required provision in their own budget. The North Eastern States have, however, been exempted from making their own budgetary provisions towards Committed Liability from Ninth Plan Period (1997-2002) onwards and the entire expenditure under the Scheme in respect of them will be borne by Government of India.

NOTE : Additional Committed Liability on account of the revision of the Scheme w.e.f. 01-07-2010 shall be passed on to State Governments/U.T. Administrations at the end of the XII Five - Year Plan period (w.e.f. 01-04-2017), and not after the XI Plan period.

All the State Governments and Union Territory Administrations implementing the Scheme will:-

- (i) furnish data of beneficiaries and expenditure under the scheme, to Government of India, regularly in the Quarterly Reports prescribed for this purpose. **Financial assistance given under the Scheme shall not be utilized for any other purpose.***
- (ii) designation Grievance Redressal Officers (GROs) at the State and District levels to redress students' scholarship-related grievances.*

XIII. BOOK BANK FOR SCHEDULED TRIBE STUDENTS

OBJECT

The object behind the Scheme is to establish Book Banks in each Medical (including Indian systems of Medicine and Homeopathy), Engineering, Agriculture, Veterinary, Polytechnics, Law Course, Chartered Accountancy, MBA and Bio-Sciences to Scheduled Tribe students who can not afford expensive education but for adequate state support. The inability of these students to buy costly text books, results in large number of failures and drop outs which retards the upliftment of Scheduled Tribes.

SCOPE

These 'Book Banks' are to be set up in all the Medical, Engineering, Agriculture, Law and Veterinary Degree Colleges and Institutes imparting Chartered Accountancy, MBA and alike Management Courses and Polytechnics where Scheduled Tribe students receiving Post Matric Scholarship under the Centrally Sponsored Scheme of Post Matric Scholarship to Scheduled Tribes for studies in India belonging to the parent state or from other state, are studying. Purchase of books for these 'Book Banks' will be restricted to the prescribed text books for the entire courses for recognized Medical, Engineering, Agriculture, Veterinary, Law Courses, Chartered Accountancy, MBA, Bio-Sciences and Polytechnic courses being pursued by ST students therein. The set of text books will be purchased for 2 such ST students at various stages except in respect of Post-graduate courses and Chartered Accountancy where it will be one set for each student. However, the ratio of sets and students will have to be adjusted to the total number of sets that could be procured within the total resources allocated to the State concerned. The State Government may constitute an expert group consisting of members from selected colleges of different regions to decide the adequate number of text books in a set (not reference books) required for each course. Thereafter estimate may be worked out keeping in view the price of cheap Indian editions. The State Government may constitute a set within the total cost of text books. The life period of one set of books has been fixed at 3 years.

XIV. COURSE-WISE PATTERN OF ASSISTANCE

Central assistance to States/UTs for setting up of Book Banks is limited to the following ceiling or actual cost of a set, whichever is less:-

I. Degree Courses

Cost of one set
(1 set for 2 students)

1.	Medical	Rs. 7,500/-
2.	Engineering	Rs. 7,500/-
3.	Veterinary	Rs. 5,000/-
4.	Agriculture	Rs. 4,500/-
5.	Polytechnic	Rs. 2,400/-

II. Post-Graduate Course

(A). Post Graduate courses in Medical, Engineering, Agriculture and Veterinary courses and such other technical/alike courses as are approved by the Universities/Institutes of higher learning.	Rs. 5,000/- 1 set per student
(B). Law courses, L.L.B. (3 years and 5 years) L.L.M. (2 years)	Rs. 5,000/- 1 set per student
(C). Chartered Accountancy (inter-mediate and final)	Rs. 5,000/- 1 set per student
(D). M.B.A. (2 years) and similar courses	Rs. 5,000/- 1 set per student
(E). Bio-Science	Rs. 5,000/- 1 set per student

Note: The said sets of books will also include Braille Books, Talking Books, Cassettes for the visually Handicapped students.

The essential books purchased, limiting the amount to the ceilings indicated above are to be supplied to the ST students in instalments, depending on the course, semester structure etc.

The life span of one set of books has been fixed at 3 years so as to ensure that Book Banks beneficiaries have access to the latest books/editions. At the end of 3 years these books may be kept in the library of the concerned institution for loan to other ST students until such time as the books remain relevant and serviceable. Thereafter the books may be disposed off by the institution in the same manner as the books in the library subject to the guidelines, if any, of the State Government/UT Administration in this regard. Purchase of text books for these Book Banks is restricted to the prescribed text books for the entire course referred to above.

XV. PREFERENCE TO GIRL STUDENT AND HANDICAPPED STUDENTS

While selecting students for 'Book Bank' Scheme the State/UT should set a target to be implemented, wherever possible, that at least 30% of the beneficiaries are girl ST students and at least 3% disabled ST students.

XVI. FINANCIAL ASSISTANCE

Central assistance for the setting up of 'Book Banks' will be given for the purchase of prescribed text books for Medical, Engineering, Agriculture, Veterinary and Polytechnic courses and Post-Graduate courses in Medical, Engineering, Agriculture, Veterinary courses and such other technical/alike courses as are approved by the Universities/Institutions of higher learning, Law Courses, Chartered Accountancy (Inter-mediate and final), MBA and Bio-Sciences limited to the amount as indicated above or actual cost of a set, whichever is less.

For storage of books and contingencies etc., the cost of steel almirah for storing books of each 'Book Banks' including contingencies like transportation etc. the following expenses are admissible.

- (i) Rs. 2000/- or actual cost whichever is less.
- (ii) 5% of the grant may be earmarked for expenses on binding, stitching etc.

XVII. PLACEMENT OF FUNDS AND ADMINISTRATION OF THE SCHEME

The total expenditure on the scheme of 'Book Banks' will be shared between the Central and the State Government on matching grant basis (50:50) (100% central assistance to the UT Administration). State Govt. may consider making the Heads of the Institutions responsible for the running of the Scheme and place funds at their disposal.

XVIII. SUBMISSION OF DATA

The State Governments UT Administrations will inform the Government of India about the amount allotted college-wise specifying the number of sets to be purchased for that college and the number of beneficiaries.

XIX. UTILIZATION OF FUNDS

Financial assistance given under the Scheme shall not be utilized for any other purpose. If the college concerned fails to utilize the grant for the purpose for which it is given, the amount shall be refunded to the Central Government. The State Government/UT Administration should furnish statement of Expenditure and Utilization Certificates.

XX. DISTRIBUTION OF BOOKS TO STUDENTS

The following rules shall govern the distribution of books to the students:

- (i) Each ST student will be provided with an identity card for this purpose.
- (ii) Each ST student will be required to submit the requisition for borrowing books from the Book Bank in a form to be provided for this purpose.
- (iii) Books will be suitably distributed among the ST students keeping in view the norm that one set is meant for 2 students for the entire course, except in respect of Post-Graduate courses and other courses as stated in para XIV (I) & XIV (II) above.
- (iv) The books should be returned to the Book Bank at the end of each term. The Principal of the College/Institution will make every effort to ensure that those students who complete their course or those who drop out in the middle, return the books belonging to the Book Bank.

- (v) It is the responsibility of the student concerned to maintain the books supplied to them from the Book Bank, in good condition.
- (vi) Any case of loss or damage to the books would attract penalty. In case of serious damage or loss of books, the student concerned will have to bear the cost of the book.

....x....

REFERENCES :

Sl. No.	Para number of Regulations	No. and date of letter of Ministry of SJ&E.
1	III(v)	No.11917/37/79/SC&BCD-III dated 20-6-1980
2	III(x)	No.11017/23/-80-SC&BCD-III dated 21-6-1980
3	III(xi),III((xii)	No.11017/4/97-SCD-V dated 10-7-1998
4	IV Note 1	No.11017/2/94-Sch.Cell dated 29-12-1995
5	IV Note 2	No.11017/1/92-Sch.Cell dated 14-2-1996
6	IV Note 3	No.11017/10/94-Sch.Cell dated 22-7-1994
7	IV Note 4	No.11017/8/97-Sch.Cell dated 3-4-1998
8	V Group 'A' (I)	No.11017/1/93-Sch.Cell dated 7-4-1995
9	V(I) Note 1	1. No.11017/2/91-Sch.Cell dated 24-7-1992 & 2. No.11017/9/91-Sch.Cell dated 1-2-1994
10	V(I) Note 2	No.11017/2/92-Sch.Cell dated 8-4-1994
11	V(I) Note 3	No.11017/11/93-Sch.Cell dated 31-3-1995
12	XI	No.11017/4/97-SCD-V dated 10-7-1998
	Ministry of Tribal Affairs' Circular	
13	V (i),(ii),(iv)(v), (vi) IV, XIII	No. 20014/10/2000-TDA (Vol. III) dated 19-2-2004.
14	V (iii)	No. 20014/10/2000-TDA (Vol. IV) dated 29-5-2006
15	V (i) Note 1.	No. 20014/4/2006-Education dated 9-8-2006
16	IV	No. 20014/5/2002-Scheme/Education dated 3-7-2007
17	V (iii)	No. 20014/10/2000-Education (Vol. IV) dated 5-7-2007
18	V (iii)	No.19012/85/2006-Education dated 28-9-2007
19	V (iii)	No.19012/85/2006-Education dated 27-11-2007
20	XII	No. 20014/1/2007-Education dated 19-12-2007
21	V (iii)	No.19012/85/2006-Education dated 04-03-2008
22.	IV	No. 20014/5/2002-Scheme/Education dated 4-6-2010
23	IV	No. 20014/5/2002-Scheme/Education dated 23-5-2013

लातडीचे

अनुसूचित जमातीसाठी भारत सरकार
मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना व शिक्षण
शुल्क परीक्षा शुल्क देण्याची योजना....
कार्यपध्दतीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : आदिशि-१२०४/प्र.क्र.९/का.१२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ९ ऑगस्ट, २००४

प्रस्तावना : भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना ही १९५९-६० पासून राज्य शासनाकडं केंद्र शासनाकडून हस्तांतरित करण्यात आलेली आहे. या योजनेखाली अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमाच्या गटानुसार रु. २३५/- ते रु. ७४०/- (निवासी विद्यार्थी) आणि रु. १४०/- ते रु. ३३०/- या दराने निर्वाह भत्ता अदा केला जातो. याबरोबरच शिक्षण फी, परीक्षा फी व कनिष्ठ महाविद्यालय/ महाविद्यालयाची देय असलेली सक्तीची इतर फी च्या खर्चाची प्रतिपूर्ती केली जाते. या योजनेतर्गत केंद्र शासनाकडून राज्याच्या बांधील खर्चाच्या वरील खर्चाच्या १०० टक्के अनुदान मंजूर करण्यात येते. महागाई निवेशांकानुसार केंद्र शासनाकडून दर दोन वर्षांनी या योजनेकरिता उत्पन्नाची मर्यादा वाढविण्यात येते. सध्या सदर योजनेखाली विद्यार्थ्यांचे पालकांच्या वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये १,००,०००/- एवढी निश्चित करण्यात आलेली आहे.

२. सर्व स्तरावरील मान्यताप्राप्त शैक्षणिक संस्थांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांचे वय आणि उत्पन्न विचारात न घेता शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क शिक्षण विभागाने ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे संस्थेला प्रदान करण्यात येते. तथापि, बऱ्याच शैक्षणिक संस्थांकडून अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकडून शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क वसूल करण्यात येते, असं निदर्शनास आले आहे. यामुळे याबाबत कार्यपध्दती ठरविण्याची आवश्यकता भासू लागली.

३. त्याचप्रमाणे भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेखाली विविध शैक्षणिक अभ्यासक्रमांसाठी कनिष्ठ महाविद्यालय/वरिष्ठ महाविद्यालयाकडून शिष्यवृत्तीसाठीचे प्रस्ताव जिल्हा स्तरावर प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे प्राप्त होतात. परंतु दरम्यानच्या काळात विद्यार्थी संख्या व महाविद्यालयाची संख्या मोठ्या प्रमाणात वाढलेली आहे. यामुळे भारत सरकार शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क प्रस्तावांच्या संख्येत मोठ्या प्रमाणात वाढ झालेली असल्याने त्याची छाननी करणे, देयक तयार करणे, कोषागारातून रक्कम

पारीत करणे व धनाकर्षाद्वारे महाविद्यालयाकडे वर्ग करून त्यांच्यामार्फत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे तसेच शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क रक्कमेचे वाटप करण्यास अनेकवेळा विलंब होतो. पर्यायाने विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता वेळेवर न मिळाल्याने त्यांना आर्थिक अडचणींना सामोरे जावे लागते. त्यांच्या शिक्षणावर परिणाम होतो. काही वेळा विद्यार्थी शिष्यवृत्ती मिळाली नाही म्हणून निवेदने, आंदोलने अशा मार्गांचा अवलंब करतात. यावर उपाय म्हणून शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क वाटप योजनेत सुलभता आणून विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क वेळेवर देण्यासाठी महाविद्यालय स्तरावरच शिष्यवृत्ती मंजूरीचे अधिकार प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : अनुसूचित जमातीसाठीची भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती आणि शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क योजना परिणामकारक व सुलभरित्या राबविली जावी यासाठी शासन आता भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती विद्यार्थ्यांना मंजूर करण्याचे अधिकार प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याएवढी शासकीय व अनुदानित मान्यताप्राप्त विद्यापीठ संलग्न उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालय/महाविद्यालयांचे प्राचार्य यांना प्रदान करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. त्यांनी या शासन निर्णयातील परि. ३ मध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्ती तसेच सोबतच्या परिशिष्ट- १, २, ३, व ४ मध्ये नमूद केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती रक्कम मंजूर करावयाची आहे. तथापि, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क मंजूर करण्याचे अधिकार पूर्वाप्रमाणेच प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना राहतील तसेच मान्यताप्राप्त विना अनुदानित महाविद्यालयातील व परराज्यात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काची रक्कम पूर्वाप्रमाणेच प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प मंजूर करतील.

२. शिष्यवृत्ती मंजूरीबाबतचे वरील अधिकार सद्यःस्थितीत प्रायोगिक तत्वावर असून १ वर्षांच्या कालावधीसाठी प्रदान करण्यात आले आहेत. १ वर्षांच्या कालावधीनंतर आढावा घेऊन पुढील निर्णय घेण्यात येईल.

३. **अटी व शर्ती :-**

१) अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शासकीय व मान्यताप्राप्त विद्यापीठ संलग्न अनुदानित उच्च माध्यमिक वर्ग/कनिष्ठ महाविद्यालय/महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी पुरविण्यात येणाऱ्या माहिती पुस्तकासोबतच यापुढे भारत सरकार-शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काचे आवेदन पत्र जाडण्यात यावे.

२) सदर योजनेखाली नविन प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे आवेदनपत्र भरून घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित शिक्षण संस्थेची राहिल.

३) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय/ महाविद्यालय यांच्याकडून तरतूदीची मागणी प्राप्त करून घ्यावी व मागील वर्षातील

सूचाच्या ९० टक्के रक्कम तदर्थ अनुदानापोटी कोषागारातून पारीत करून माहे जुलै अखेरपर्यंत महाविद्यालयाना वाटप करावी.

४) कनिष्ठ महाविद्यालय व महाविद्यालयास देण्यात आलेली तदर्थ अनुदानाची रक्कम वैयक्तिक स्वीय लेखा (पी.एल.ए.) आल्यातच जमा राहिल. पी.एल.ए. आल्याव्यतिरिक्त इतर ठिकाणी सदरची रक्कम जमा करण्याची अनुमती महाविद्यालयास रहाणार नाही. कनिष्ठ महाविद्यालय व महाविद्यालयाचे प्राचार्य सदर रक्कमेतून आवश्यक त्या प्रमाणात रक्कम काढून विद्यार्थ्यांना दरमहा बँकेमार्फत थनादेशाद्वारे वाटप करतील.

५) कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयास देण्यात आलेल्या तदर्थ अनुदानाचे समायोजन पुढील आर्थिक वर्षात मुल्यनिर्धारण करून प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प पूर्ण करतील.

६) कनिष्ठ महाविद्यालय/ महाविद्यालयास प्राप्त झालेले परिपूर्ण अर्ज छाननी करून त्यास मंजूरी देण्याची कार्यवाही संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय व महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांनी प्रचलित नियमानुसार करावी व त्याची प्रत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे सादर करावी.

७) महाविद्यालयातील नवीन व नूतनीकरण शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क अर्जाची नोंद संबंधित महाविद्यालयाने विहित नोंद बरगट्यामध्ये अद्ययावत ठेवावी.

८) संबंधित महाविद्यालयाने शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या आदेशानुसार प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी त्यांच्या कार्यालयातील कंट्रोल रजिस्टर मध्ये नोंद घ्यावी.

९) कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाना अग्रीमापोटी दिलेल्या रक्कमेची अद्ययावत नोंद प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प स्वतंत्र नोंदवहीमध्ये महाविद्यालयनिहाय ठेवतील.

१०) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प हे संबंधित महाविद्यालयास दिलेल्या अग्रीम रक्कमेचे समायोजना/निर्धारण झाल्यानंतर उर्वरित रक्कम संबंधित महाविद्यालयास अदा करतील / वसुली करतील.

११) भारत सरकार मंत्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काची उपयोगिता प्रमाणपत्र संबंधित महाविद्यालयाने दरवर्षी तदर्थ रक्कम प्राप्त होण्यापूर्वी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे सादर करणे बंधनकारक आहे.

१२) भारत सरकार मंत्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्कापोटी आदिवासी विकास विभागामार्फत प्राप्त झालेल्या रक्कमेचा स्वतंत्र हिशोब ठेवण्यात यावा. सदर रक्कमेचे लेखा परिक्षण सक्षम प्राधिकाऱ्यांमार्फत करण्यात येईल.

१३) संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांच्या अर्जांच्या अनुषंगाने त्या त्या वर्षी लागणाऱ्या शिष्यवृत्तीच्या तरतूदीची अंतिम एकूण मागणी ३५ नोव्हेंबर पूर्वी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे करतील.

१४) भारत सरकार मंत्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काच्या संदर्भात संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय/महाविद्यालयाची तपासणी व चौकशी करण्याचे अधिकार प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प किंवा आदिवासी विकास विभागाने प्राधिकृत केलेल्या सक्षम प्राधिकार्यास राहतील.

१५) भारत सरकार मंत्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय/ महाविद्यालयाचे प्राचार्यांमार्फत त्याच्या स्तरावर मंजूरीची कार्यवाही करून वेळेत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काचे वाटप सुलभतेने व शीघ्रतेने करण्यासाठी प्रति विद्यार्थी रुपये ५/- याप्रमाणे सेवाशुल्क मिळण्यास महाविद्यालय पात्र राहिल. सदर सेवा शुल्काची रक्कम भारत सरकार मंत्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्कापोटी प्राप्त होणाऱ्या तस्तूदीमधून संबंधित महाविद्यालयास प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प मंजूर करून अदा करतील.

१६) या योजनेखाली शासकीय व भान्यताप्राप्त विद्यापीठ संलग्न अनुदानित उच्च माध्यमिक वर्ग/ कनिष्ठ महाविद्यालये/महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना शिष्यवृत्ती मंजूरीचे अधिकार प्रदान करण्यात आले असले तरी त्यावर आदिवासी विकास विभागाचे नियंत्रण राहिल. या योजनेखाली विद्यार्थ्यांना वेळेवर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क देण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित प्राचार्यांची राहिल. यात विलंब, गैरप्रकार अथवा काही अपहार झाल्यास संबंधित शैक्षणिक संस्थेविरुद्ध दंडनीय कार्यवाही आणि / किंवा व्यवस्थापन त्याबाबतची जबाबदारी संबंधितावर १५ दिवसात निश्चित करून संबंधिताविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करेल. आवश्यकतेनुसार अफरातफरीच्या प्रकरणात प्राचार्य तात्काळ गुन्हा नोंदवतील आणि ज्या प्रकरणी सकृत दर्शनी प्राचार्य जबाबदार असल्यास प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प गुन्हा दाखल करतील. योग्य त्या चौकशीनंतर अफरातफर केलेल्या रकमेची वसुली दंडनिय व्याजामह संबंधित महाविद्यालयास देऊ असलेल्या अनुदानातून वसूल केली जाईल.

३. सदरहू कार्यपध्दती मस २००४-२००५ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू राहिल.

४. सदरहू शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने ह्या विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३४१/०४/विनियम, दिनांक ३०.६.२००४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मफीउल हुसेन
(मफीउल हुसेन)
सह सचिव

प्रति,

मा. राज्यपालाचे सचिव

मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव

मा. उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव

मा. मंत्री / मा. राज्यामंत्री(आ.वि.) यांचे मंत्रालयी सचिव
प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
~~प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प~~
आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे / नाशिक / नागपूर / अमरावती.
सर्व प्रकल्प, अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
सर्व जिल्हाधिकारी/ मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद
सर्व अधिष्ठाता, वैद्यकीय महाविद्यालये सर्व प्राचार्य, अभियांत्रिकी महाविद्यालये.
सर्व प्राचार्य, तंत्रनिकेतने / सर्व कृषि विद्यापीठे/सर्व विद्यापीठे
मा. प्रधान सचिव (आदिवासी विकास) यांचे स्वीय सहाय्यक.
मा.सह सचिव /सर्व उप सचिव (आदिवासी विकास विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक
सर्व कार्यासने , आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
निवड नस्ती (कार्या-१२), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

परिशिष्ट - १

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क वितरणाचे वार्षिक

वेळापत्रक

अ.क्र.	महिना	करावयाची कार्यवाही
१	एप्रिल	१. महाविद्यालयाने मागील आर्थिक वर्षात घेतलेले अग्रीम व अंतिम अनुदान असे एकत्रित घेतलेल्या अनुदानाचा हिशोब अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या आणि वितरित शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क यांची माहिती सादर करणे २. महाविद्यालयाने उपयोगिता प्रमाणपत्रे सादर करणे
२	मे	१. महाविद्यालयाने संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदियासी विकास प्रकल्प (परि. ६ प्रमाणे) यांच्याकडून शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क फॉर्म व इतर स्टेशनरी उपलब्ध करून घेणे. २. महाविद्यालयाने चालू वर्षासाठी आवश्यक अग्रीमाची संयर्गनिहाय प्रवेशित विद्यार्थ्यांची संख्येची आकडेवारी कळविणे व लागणा-या अनुदानाची मागणी करणे.
३	जून	१. महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना प्रवेश अर्ज देतवेळी भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क, व्यावसायिक पाठ्यक्रमाशी संलग्न अग्रीमा-या समतिसूहात राहणा-या विद्यार्थ्यांचा निर्वाह भत्ता या योजनेचे अर्ज देणे तसेच अकरावी विज्ञान शाखेमध्ये प्रवेशित अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना जाती वैधता अर्जांचे वितरण करणे. २. महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांचे प्रवेश अर्ज त्यांच्याकडून ग्वीकारते वळी प्रवेश अर्जांसोबतच यरील सर्व अर्ज भरून घेणे व या अर्जांसोबत आवश्यक असलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र, जातीचे प्रमाणपत्र, मागील वर्षाचे उत्तीर्ण प्रमाणपत्र, फोटो इत्यादी आवश्यक कागदपत्रे उपलब्ध करून घेणे. ३. महाविद्यालयांनी ज्या विद्यार्थ्यांचे जिल्हा बदल वा महाविद्यालय बदल असल्यास, जिल्हा बदल प्रमाणपत्र तसेच महाविद्यालय बदल प्रमाणपत्र घेऊन त्या वर्षाचे संबंधित विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क मंजूरीचे आदेश प्राप्त करून घेणे.
४	जुलै	१. महाविद्यालयातील सर्व प्रवेशित अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांच्या अर्जांची छाननी करून अग्रीम मंजूर आदेश काढणे व त्याची यादी कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर लावणे.

- २ प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाकडून अग्रीम रकमेचे धनादेश प्राप्त करून घेणे.
- ३ सर्व अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांचे शक्यता एकाच बँकेत खाते उघडणे.
- ४ जूलै महिन्यापासून विद्यार्थ्यांना दरमहा चंक्द्वार शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क प्रदान करणे.
- ५ ऑगस्ट १ भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण फी व परीक्षा फी, व्यावसायिक पाठ्यक्रमाशी संलग्न असणा-या वसतिगृहात राहणा-या विद्यार्थ्यांचा निर्वाह भत्ता इत्यादीबाबत प्राप्त अर्ज मंजूर करून ते अंतिम करणे.
- ६ सप्टेंबर १ प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाकडे अंतिम अनुदान निर्धारणासाठी प्रस्ताव पाठविणे.
- ७ ऑक्टोबर १ प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी अंतिम अनुदान निर्धारण करून अग्रीम दिलेल्या रकमेचे समायोजन करणे. त्यानुसार अतिरिक्त रक्कम (देय रक्कम) अनुज्ञेय ठरत असेल तर ती रक्कम मंजूर करून महाविद्यालयास अदा करणे आणि वसूलीपात्र रक्कम असल्यास महाविद्यालयाने अशी रक्कम चलनाद्वारे ३१ मार्च पूर्वी भरणे.
- ८ नोव्हेंबर १ महाविद्यालयांनी पुढील वर्षाच्या आवश्यक त्या स्टेशनरीची / अर्जांची मागणी करणे
- ९ डिसेंबर ते जानेवारी १ प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाच्या तपासणीसाठी सर्व अभिलेख तयार ठेवणे.
- १० फेब्रुवारी १ प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी अर्जांच्या छपाईबाबतची कार्यवाही करणे.
- ११ मार्च १ सर्व अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना अंतिम भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क दिल्याबाबतची खात्री करणे.
२ दिलेल्या अग्रीमातून विद्यार्थ्यांची परीक्षा फी परस्पर विद्यार्थी / मंडळाकडे जमा करणे.
३ महाविद्यालये व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी सर्व नोंदवह्या अंतिम नोंदी घेऊन अद्ययावत करणे व लेखापरीक्षणासाठी तयार ठेवणे.

शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काचे जिल्हा कार्यालयाकडून प्रदान

शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रदाने या योजनेअंतर्गत शैक्षणिक संस्थेला गतवर्षी मंजूर झालेल्या शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या रक्कमपैकी ६० टक्के रक्कम जूनमध्ये तदर्थ अनुदान म्हणून मंजूर करण्यात येते. त्यातून दरमहा ठराविक रक्कम निर्वाह भत्ता म्हणून शैक्षणिक संस्थेतर्फे अदा करण्यात येते व शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटी एकूण रक्कम मंजूर करून त्यातून तदर्थ अनुदानाचे समायोजन केले जाते. म्हणजेच मंजूरीची प्रक्रिया ही वर्षाच्या शेवटी केली जाते. याकरिता सर्व संस्थांकडून सविस्तर प्रस्ताप प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्या कार्यालयाकडून मागविण्यात येतात व त्याची छाननी केली जाते व त्यानंतर मंजूर रक्कमेचे धनादेश संबंधित महाविद्यालयाकडे पाठविले जातात. त्याऐवजी भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती मंजूरीचे अधिकार संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना देण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे. शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क मंजूर करण्याचे अधिकार पूर्वीप्रमाणेच प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना राहतील. त्याकरिता खालीलप्रमाणे कार्यपध्दती अंमलात आणण्यात यावी.

१. तदर्थ अनुदान मंजूरी -

अ गतवर्षी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना मंजूर करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क यासाठी अदा करण्यात आलेल्या रक्कमेच्या १० % रक्कम महाविद्यालयाच्या मागणीप्रमाणे संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (परिशिष्ट-६ प्रमाणे) यांनी तदर्थ अनुदान मंजूर करून माहे जूनमध्ये महाविद्यालयास पाठवावे. सतरहू रक्कम महाविद्यालयाने त्वरीत वैयक्तिक ग्नीस्य लॅंग्वा (पीएलए) ग्रात्यामध्ये जमवू करावी व त्यातून विद्यार्थ्यांना दरमहा धनादेशाद्वारे शिष्यवृत्तीचे वाटप करावे तसेच शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काची रक्कम महाविद्यालयाच्या वैयक्तिक ग्रात्यावर वर्ग करून घ्यावी. पी.एल.ए. ग्रात्यातून आवश्यक तेवढीच रक्कम वळवावेली काढण्यात यावी. कोणत्याही परिस्थितीत सर्व रक्कम अथवा आवश्यकते पक्षा जास्त रक्कम काढून अन्य बँकेत/ग्रात्यावर जमा करू नये. असा प्रकार आढळल्यास आर्थिक अनियमितता झाली असे समजून प्राचार्यांवर प्रशासकीय कारवाई करण्यात येईल.

ब शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रदान करणे या योजनेखाली वरीलप्रमाणे प्राप्त झालेल्या १०% तदर्थ अनुदानातून विद्यार्थ्यांच्या फीची प्रतिपूर्ती करावी. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही प्रकारची फी वसूल करू नये नसे आढळल्यास संबंधित महाविद्यालया विरुद्ध फौजदारी स्वरूपाची कार्यवाही करण्यात येईल.

- क जग महविद्यालयांनी पी.एल.ए. खाते अदयाप उघडले नसेल त्यांनी संबंधित कोणासार अधिकारी यांच्याकडे अर्ज करून खाते उघडण्याची कार्यवाही करावी यासाठी महालेखापाल मंडळ / नागपूर यांच्याकडे अर्ज करण्याची आवश्यकता नाही.
- ड ९०% तदर्थ अनुदान प्राप्त होताच मठर महाविद्यालयाने त्याची मुद्रांकित पावती (स्टॅप रिसीट) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्या कार्यालयास पाठविणे बंधनकारक राहिल.

२. अंतिम अनुदान मंजूरी -

- अ अनुसूचित, जमातीच्या विद्यार्थ्यांकडून भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क मंजूरीकरीता अर्ज प्राप्त झाल्यावर त्याची छाननी करून शिष्यवृत्तीचे अर्जाची मंजूरी इत्यादी सर्व कार्यवाही महाविद्यालयाने करावयाची आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यास शैक्षणिक वर्षात मंजूर करावयाची रक्कम मंजूर झाल्यावर त्यातून त्यास अदा करण्यात आलेल्या तदर्थ अनुदानाच्या रक्कमेचे समायोजन करावे व उर्वरित १०% अनुदानाची मागणी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे माह १५ नोव्हेंबर अखेर मंजूरी आदेश व विद्यार्थ्यांच्या संपूर्ण तपशीलासह पाठविण्यात यावी.
- ब महाविद्यालयाकडून प्राप्त झालेल्या उर्वरित १०% अनुदानाच्या माहितीनुसार प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प हे सदरहू रक्कम मंजूर करून महाविद्यालयास माह फेब्रुवारी अखेर पाठवतील.
- क वरील प्रमाणे अंतिम अनुदान प्राप्त झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांस पूर्ण शिष्यवृत्तीचे वाटप करून भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र परिपूर्णपणे प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयास संबंधित महाविद्यालयाने माह एप्रिल अखेर सादर करावे.

३. मुल्यनिर्धारण

प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयामार्फत मंजूर करण्यात आलेल्या वरील रक्कमेचे तपासणीचे काम माह डिसेंबर व जानेवारी या कालावधीमध्ये करण्यात येईल. यामध्ये प्रामुख्याने खालील बाबी तपासण्यात येतील.

- अ भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण फी, परीक्षा फी ची आवेदन पत्रे व सहपत्रे
- ब वैयक्तिक स्वीय लेखा (पी.एल.ए.) व विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती मिळणेबाबतच्या मुद्रांकित पावत्या, खतावणी इत्यादी
- क भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क वाटप नोंद वही
- ड मुल्यनिर्धारण तक्ते
- ई विद्यार्थ्यांना बँकेमार्फत वितरण होते का ? याची पाहणी.

४. लेख्यांचे वर्गीकरण

महाविद्यालयाने भारत सरकार मॅट्रिकान्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण फी, परीक्षा फी संबंधीच्या लेख्यांचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे करावे :-

अ किर्ट, खतावणी, मुद्रांक पावत्या, पी एल ए पासबुक, बँक पुस्तक, चेक इत्यादी
(कायम)

व मंजूरी आदेश, नोंद बंद्या, अ प्रपत्रे (३० वर्षे)

क शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क आयेदन अर्ज (५ वर्षे)

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क अर्जाच्या तपासणीसाठी
मार्गदर्शक सूचना

१. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण फी, परिक्षा फी आवेदन पत्र परिपूर्ण भरलेले असावे.
२. उत्पन्नाचा दाखला - उत्पन्नाचा दाखला सक्षम अधिका-याचा असावा. विद्यार्थ्यांचे घालक नोकरीत असल्यास तशील एकूण उत्पन्नाचा दाखला (उदा मूळ घेतन + महागाई भत्ता + इतर भत्ते मिळून मिळणारे उत्पन्न) तसेच इतर मार्गांनी मिळणारे उत्पन्न.
३. शाळा सोडल्याचा दाखला- मूळ टी. सी. घेणे. इन्फोर्मेट टी. सी. बाबत दांत ठिकाणी प्रवेश घेतला नसल्याबाबत खात्री करण्यात यावी व टी. सी. का? सादर करू शकत नाही याबाबत शपथपत्र घेणे.
४. जातीचा दाखला सक्षम अधिका-याचा असावा (सदर दाखला खाड्याओड केलेला अथवा शंकास्पद नसावा)
५. मागील वर्षाचे उत्तीर्ण झाल्याबाबतचे गुणपत्रक
६. विद्यार्थ्यांनीच्या बाबतीत (मूलीचे) लागू झाले असल्यास प्रतीच्या उत्पन्नाचा दाखला जोडणे आवश्यक आहे
७. विद्यार्थ्यां दुस-या त्रिह्यातून शिक्षणासाठी आला असल्यास जिल्हा बदल प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक.
८. विद्यार्थ्यांना त्याच जिल्ह्यातून महाविद्यालय बदलल्यास मागील वर्षी शिष्यवृत्ती मिळाल्याच्या आदेश क्रमांकाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.
९. वर्गिले इयात नसल्यास वडिलांचा मृत्यू दाखला आवश्यक
१०. शिक्षणात खंड पडलेला असल्यास सक्षम अधिका-याचे गॅप प्रमाणपत्र व शपथपत्र
११. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीच्या अर्जावर स्वतःचा अलीकडील पासपोर्ट आकाराचा फोटो असावा.
१२. विद्यार्थ्यां खाजगी किंवा महाविद्यालयाच्या वसतिगृहात राहात असल्यास वसतिगृह प्रमाणपत्र. सदर वसतिगृहात प्रवेश दिल्यापासून वसतिगृह निर्वाह भत्ता देता येईल. परंतु सदर वसतिगृहामध्ये निवासाची व भोजनाची अशा टांन्ही सुविधा असणे आवश्यक आहे. याबाबत खात्री करून प्रमाणित करण्याची जबाबदारी ही प्राचार्यांची राहिल.
१३. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क मंजूर करण्यात येणा-या अभ्यासक्रमास सक्षम विद्यापीठाची / बांडांची मान्यता असणे आवश्यक आहे.
१४. विद्यार्थ्यां दुस-या राज्यातून शिक्षणासाठी आला असल्यास त्याचा भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्काचा अर्ज संबंधित राज्यातील संबंधित महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांनी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आढिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावा. प्राचार्यांना शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क मंजूर करता येणार नाही.

प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी महाविद्यालयीन अभिलेख तपासणी करितामुद्ये :-

१. भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क आवेदन पत्र.
 - i) भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क आवेदन पत्र हे प्रपत्र "अ" नसार आहे काय याची खात्री करणे.
 - ii) भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क आवेदन पत्र परिपूर्ण भरलेले आहे काय.
 - iii) शाळा संकडल्याचा डायग्रा. सक्षम अधिका-यांचा तसेच दिद्यार्थी दस-या जिल्हयातून आला असल्यास जिल्हा बडल प्रमाणपत्र. त्याच जिल्हयातील दस-या महाविद्यालयातून आला असल्यास पूर्वाच्या महाविद्यालयाचे शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क मिळाल्याचे आदेश क्रमांक, प्रमाणपत्र. यडील हयात नसल्यास मृत्यू दाखला/अॅफडेक्सीट, शासकीय अथवा ग्राजमी वसतिगृहात प्रहत असल्यास वसतिगृह दाखला इत्यादी सहपत्र जोडलेले आहेत काय.
 - iv) निर्यात भत्ता, शिक्षण फी व इतर फी इत्यादी चे दर बरोबर मंजूर केले आहेत काय.
 - v) मंजूर केलेली रक्कम प्रपत्र अ मध्य बराबर नमूद केली आहे काय.

२. वैयक्तिक खिद्य लेखा :- (पी एल ए)

- a) वैयक्तिक खिद्य लेखा परिपूर्ण नोंदी कोषागारातून भरून घेतल्या आहे काय
- b) भारत सरकार शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क अंतर्गत अदा केलेले धनादेश त्वरीत कोषागारात पी.एल.ए. मध्ये जमा केले आहे काय
- c) वैयक्तिक खिद्य लेख्यामधून आवश्यक तयारीचे रक्कम काढून उर्वरित रक्कम वैयक्तिक खिद्य लेख्यामध्ये शिल्लक उरली आहे काय
- d) वैयक्तिक खिद्य लेख्यातील शिल्लक रक्कम व भारत सरकार शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क वाटप झालेली रक्कम, प्राप्त झालेले अनुदानाशी सुसंगत आहे काय
- e) वैयक्तिक खिद्य लेख्यातून काढलेली रक्कम पूर्णपणे वाटप झाली आहे काय

३. भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क मंजूरी आदेश भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क मंजूरी आदेशामध्ये प्रत्येक विद्यार्थ्यांस मंजूर केलेली रक्कम, एकूण रक्कम, मिळालेले अनुदान, वाटप रक्कम इत्यादी बरोबर आहे काय

५. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क वाटप नोंदवही
भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क मंजूर केलेल्या सर्व
विद्यार्थ्यांच्या तपाशिलवार नोंदी शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क वाटप नोंदवहीमधील
घेतल्या आहेत काय.
५. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क चॅक द्वारे वाटप केली
आहे काय. नसल्यास त्याची सविस्तर कारणे नमूद करावी. चॅकद्वारे वाटप केल्यास चॅकची
काउंटर फाईल (रिसीट) तपासणी साठी उपलब्ध झाले काय
६. किर्द, खतावणी, बँक पासबुक, इ. अद्ययावत ठेपले आहे काय
७. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क रक्कम विद्यार्थ्यांस
प्राप्त झाल्याबद्दल काही दिव्यार्थांची चौकशी करावी.
८. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकडून राक्तीने फी वसूल केली आहे काय.
९. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क रक्कमेतून महाविद्यालयाने
कपात केलेल्या फी ची रितसर पायती विद्यार्थ्यांना दिली जाते काय.
१०. भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क अनुदानातून शिल्लक
राहिलेली रक्कम कांषागारातून चलनाद्वारे जमा केली आहे काय.
११. प्राचार्यांच्या अडचणी बाबत चर्चा करावी.
१२. उपयुगिता प्रमाणपत्र, संयितरण प्रमाणपत्र, स्टॅम्प रिसीट इ. कार्यालयास पाठविले आहे काय.

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती मंजूर करताना घ्याबऱ्याची दक्षता

शिष्यवृत्ती मंजुरीची कायंघडती

- १) अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांनाच ही शिष्यवृत्ती देय आहे.
- २) जे शिष्यमान्य अभ्यासक्रम मान्यताप्राप्त अनुदानित तथा विनाअनुदानित संस्थांमधून शिकविणे जातात अशा अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेतलेल्या मॅट्रिकोत्तर शिक्षणासाठी ही शिष्यवृत्ती मंजूर करा येते.
- ३) महाविद्यालयांनी त्यांच्या कनिष्ठ महाविद्यालय /महाविद्यालयास मान्य केलेल्या विद्यार्थी संख्येच्या अधून राहूनच ही शिष्यवृत्ती मंजूर करावी.
- ४) पात्र अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची आवेदनपत्रे त्यांच्याकडून भरून घेवून त्यासोबत खालील कागदपत्रे घ्यावीत.

अ) विहित नमुन्यातील पूर्ण भरलेला अर्जाचा नमुना

ब) अर्जासोबत पासपोर्ट आकाराचा फोटोग्राफ (१ प्रत)

क) मर्यादित वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेचे प्रमाणपत्र

ड) जबाबेचे प्रमाणपत्र (सक्षम प्राधिकार्याने दिलेले)

इ) नहसलदार किंवा त्यापेक्षा दरच्या दर्जाच्या महसूल अधिकार्याने दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.

फ) महाविद्यालय बदललेले असल्यास मर्यादित वर्षी मिळालेल्या शिष्यवृत्तीचा मान्यता क्रमांक व रक्कम.

- ५) सतर शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थी हा भारतीय असावा.
- ६) सदरची शिष्यवृत्ती ही केंद्र शासनाने मान्य केलेल्या अभ्यासक्रमासाठीच अनुज्ञेय आहे.
- ७) केंद्र शासनाच्या भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीच्या नियमावलीमध्ये नमूद केलेले अभ्यासक्रम व त्या अभ्यासक्रमास निवारणी व अनिवारणी विद्यार्थ्यांना प्रतिमहा किती शिष्यवृत्ती घ्यावी या विषयी सविस्तर विवेचन केलेले असून, त्यानुसारच शिष्यवृत्ती मंजूर करावी.

- ८) शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याबाबत काही अडचणी उद्भवल्यापर संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (परिशिष्ट-६, प्रमाण) यांचेकडे संपर्क साधावा.

नूतनीकरणाची कार्यपध्दती

- १) नूतनीकरण करताना मागील वर्षी जे विद्यार्थी महाविद्यालयात शिक्षण घेत होते ते त्याच महाविद्यालयात यावर्षी प्रवेशित आहेत किंवा कामे याची खात्री करून घ्यावी.
- २) सरदर विद्यार्थी मागील वर्षी ज्या अभ्यासक्रमातील ज्या वर्षात शिकत होता ती परीक्षा त्याने उत्तीर्ण केलेली आहे याची खात्री करून घ्यावी.
- ३) नूतनीकरण करताना विद्यार्थ्यांकडून प्राप्त आयदनपत्रे भरून घेणे बंधनकारक नाही. केवळ अशा विद्यार्थ्यांची यादी "अ" प्रपत्रामध्ये तयार करून त्यास प्राचार्यांनी मान्यता घ्यावी.
- ४) एका विद्यार्थ्यास एकच अभ्यासक्रम पूर्ण करपर्यंत ही शिष्यवृत्ती लागू राहिल. उदा- ११वी, १२वी कला- बी.ए., एम.ए., एम.फिल., पी.एच.डी. परंतु एखाद्या विद्यार्थ्याने बी.ए. नंतर बी.एड. हा अभ्यासक्रम पूर्ण केला आणि नंतर त्याने एम.ए.साठी प्रवेश घेतला तर एम.ए.कोर्ससाठी त्यास शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही. परंतु बी.एड. नंतर एम.बी.ए.ला प्रवेश घेतल्यास तो प्रॉफेशनल पदव्युत्तर अभ्यासक्रम असल्यामुळे त्यास शिष्यवृत्ती मंजूर करता येईल. एका विद्यार्थ्यास २(दोन) व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी ही शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय असेल.
- ५) शिष्यवृत्ती घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी या अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती घेतलेली आहे तो अभ्यासक्रम त्याने पूर्ण केला पाहिजे. जर तो अभ्यासक्रम त्याने अर्धवट सोडला व दुसऱ्या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला तर दुसऱ्या अभ्यासक्रमाची शिष्यवृत्ती त्यास अनुज्ञेय होणार नाही. उदा- जर एका विद्यार्थ्याने बी.एस.सी.प्रथम वर्ष या अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेवून पूर्ण वर्षाची शिष्यवृत्ती उचलली होती. पुढील वर्षी बी.एस.सी. द्वितीय वर्गात प्रवेश न घेता त्याने बी.ए.प्रथम वर्षासाठी दुसऱ्या किंवा त्याच महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यास त्याला शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय होणार नाही. बहूतेक विद्यार्थी अर्धवटून अभ्यासक्रम सोडून दुसऱ्या अभ्यासक्रमात प्रवेश घेताना गैप सर्टिफिकेट सादर करतात व त्या प्रतिज्ञापत्रामध्ये मागील वर्षामध्ये कोठेही प्रवेश घेतलेला नव्हता व मी शिकत नव्हता असे लिहून देतात. वास्तविक पाहता अशा कॅम्पसमध्ये तो मागील वर्षी खरेच कोठेही प्रवेशित नव्हता व त्याने अध्यापक एखाद्या अभ्यासक्रम सोडून आता दुसरीकडे प्रवेश घेता आहे किंवा कामे याची खात्री करणे आवश्यक आहे.

इतर घणे

- १) प्राप्त झालेल्या आवेदन पत्राची विहित नमुन्यातील नांदयहीत विद्यार्थीनिहाय नांद घणे
- २) नांद घेतल्याशिवाय अपूर्ण कागदपत्रे असलेली आवेदनपत्रे वेगळी करून अपूर्ण कागदपत्रांची विद्यार्थ्यांकडून पूर्तता करून घेणे व पूर्ण असलेली आवेदनपत्रे मंजूरीसाठी प्राचार्यांकडे सादर करणे.
- ३) मंजूर झालेल्या विहित आदेशाच्या ५ प्रती तयार करून त्या ग्वालीलप्रमाणे वितरीत करणे :-
 - अ) पहिली व दुसरी प्रत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना पाठविणे
 - ब) तिसरी प्रत महाविद्यालयाने अभिलेख्यात ठेवणे
 - क) चौथी प्रत महालेखापाल यांच्या तपासणीसाठी स्वतंत्र नगतीमध्ये जतन करून ठेवणे
 - ड) पाचवी प्रत विद्यार्थ्यांस माहितीसाठी सूचना फलकावर प्रदर्शित करणे
- ४) मंजूर झालेल्या आदेशाची नांद चेक रजिस्टरला घेणे.
- ५) विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या रकमप्रमाणे प्रतिमाह चेक आणि शिष्यवृत्तीचे वितरण करून त्याची नांद विद्यार्थी वाटप नांदयहीमध्ये घेणे.००००००००००
- ६) विद्यार्थ्यांना वाटप न केलेली व तशीच पडून राहिलेली शिष्यवृत्तीची रकम चलनाद्वारे शासकीय तिजोरीत जमा करून, प्रतिवर्षी उपयुक्तता प्रमाणपत्र व चलनाची प्रत चेक रजिस्टरला नांद करून प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयास पाठविणे.
- ७) एकूण प्राप्त झालेली रकम, विद्यार्थ्यांस प्रत्यक्ष वितरीत केलेली रकम व त्यानंतर जादा लागणारी किंवा उरलेली रकम याबाबत सविस्तर हिशोब प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना देणे.
- ८) भारत सरकार मंत्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीकरीता मिळालेल्या रकमेचा हिशोब ठेवण्यासाठी स्वतंत्र कीट व ग्वातावणी ठेवणे व ती सनदी लेखापाल (चार्टर्ड अकाउंटंट) यांचेकडून तपासून घेवून बरीज-पत्रक निर्धारणासाठी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेकडे पाठविणे
- ९) मार्गाल वर्षी आक्षेपअभावी प्रलंबित असलेली आवेदनपत्रे विद्यार्थ्यांना वारंवार सूचना करूनही कागदपत्रे पूर्ण न केल्यास तसे विद्यार्थ्यांना कळविणे.

- १०) मागील वर्षी मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीधारकांची माहिती विहित प्रमाणित वर्गनिहाय शिष्यवृत्तीचे दर (निवासी, अनिवासी मूल-मुली यांच्या संख्येसह) सविस्तर माहिती प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयास सादर करणे.
- ११) दरमहा मासिक खर्चाचे विवरणपत्र विहित नमुन्यात प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयाला सादर करणे.
- १२) प्रत्येक वर्षाच्या ऑक्टोबर महिन्यात पुढील वर्षाचे अंदाजपत्रक विहित नमुन्यात सादर करणे.
- १३) जे विद्यार्थी संस्था बदलतात त्यांना संस्था बदली प्रमाणपत्र व मागील वर्षी मंजूर केलेल्या शिष्यवृत्तीचा मंजूरी आदेश क्रमांक व दिनांक देण्याची व्यवस्था करणे.
- १४) सर्व महाविद्यालयांनी त्यांना प्राप्त झालेली रक्कम जिल्हा कोषागार कार्यालयात पी.एल.ए. खात्यामध्ये जमा करावी आणि दरमहा आवश्यक तयारीची रक्कम पी.एल.ए. मधून काढून ती विद्यार्थ्यांना चेकद्वारे वितरीत करावी.
- १५) व्यावसायिक पाठ्यक्रम पूर्ण करून अव्यावसायिक पाठ्यक्रमास प्रवेश घेतल्यास त्यास शिष्यवृत्ती मिळणार नाही. उदा- बी.एड. अथवा एल.एल.बी. पूर्ण झाल्यानंतर एम.ए., एम.एससी., एम.कॉम इत्यादी साठी प्रवेश घेतल्यास त्यास शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय नाही.
- १६) महाराष्ट्रा बाहेरचे विद्यार्थी जर महाविद्यालयात शिकत असतील तर त्यांना महाराष्ट्र शासनातर्फे ही शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही. अशा विद्यार्थ्यांची आवेदनपत्रे ते ज्या राज्यातील आहेत त्या राज्याकडे पाठवून त्या राज्यातून अशी शिष्यवृत्ती प्राप्त करून घ्यावी. परराज्यातील विद्यार्थ्यांस आवेदनपत्रे मंजूर करू नयेत.
- १७) दरमहा शिष्यवृत्ती वितरण करताना विद्यार्थ्यांची हजेरी ७५% असली पाहिजे. हे बंधन पाळण्यात यावे.
- १८) पुढील वर्षी तदर्थ अनुदान मागणी करताना सांबत मागील वर्षाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणे सक्तीचे आहे.
- १९) विद्यार्थ्यांनि इप्लिकेट टी.सी. चर प्रवेश घेतला असल्यास त्याने मूळ टी.सी. सादर केल्याशिवाय त्यास शिष्यवृत्ती मंजूर करू नये.

- २०) कायम विनियमनानुसार महाविद्यालयात शासनप्री मान्यता असल्यास त्या महाविद्यालयामध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शासनमान्य अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करता येईल.
- २१) शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्कांचे दर हे संबंधीत विद्यापीठाने ठरवून दिलेल्या दराएवढेच असावेत.

अर्जाचा नमुना (भारत सरकार शिष्यवृत्ती)

भारत सरकार शिष्यवृत्तीसाठी सुधारित आवेदनपत्राचा
नमुना

फोटो

१. महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता

२. प्रवर्ग : अनुसूचित जमाती

३. वर्ग : ११ वी / १२ वी / पदवीधर - I / II / III / IV / V /

पदव्युत्तर - I / II / पदविका - I / II / III

४. शाळा : कला / वाणिज्य / विज्ञान / पदविकेचे नाव

अ विद्यार्थ्यांची माहिती

१ पूर्ण नाव

२ वडिलांचे / पालकांचे नाव

३ कायमचा पत्ता

४ सध्याचा पत्ता

५ जन्मतारीख व वय

६ पुरुष / स्त्री

७ विवाहित असल्यास पत्नीचे नाव

८ जात- पोट जात

९ मागील वर्षी शिकत असलेल्या महाविद्यालयाचे नाव

१० मागील वर्षाच्या गुणाची टक्केवारी

११ मागील वर्षी मिळत असलेल्या शिष्यवृत्तीचा प्रकार

ब वडिलांची / पालकांची माहिती

१ वडिलांचे / पालकांचे नाव

२ वडिल / पालक यांचा व्यवसाय

३ एकूण वार्षिक उत्पन्न

a) नोंदरी मधून मिळणारे एकूण वार्षिक उत्पन्न (उदा. मूळ घेतन + सर्व भत्ते)

- 5) अन्तःसर्गानि मित्ठणारे वार्षिक उत्पन्न.
- ४ विवाहीत असल्यास पतीचे व पत्नीचे उत्पन्न
- ५ स्वतः नोकरी / व्यवसाय करीत असल्यास मित्ठणारे उत्पन्न.
- क प्रवेशाची माहिती (अभ्यासक्रम विषयक)
- १ चालू वर्षी (सन) प्रवेश घेतलेल्या महाविद्यालयाचे नाव
- २ प्रवेश घेतलेली तारीख कोणत्या अभ्यासक्रमामाठी प्रवेश घेतला त्याचे नाव व वर्ष (कला प्रथम वर्ष असं)
- ३ प्रत्यक्ष महाविद्यालयात दाखल झाल्याची तारीख
- ४ अभ्यासक्रम पूर्णकालीन किंवा अंशकालीन
- ५ दिवस महाविद्यालय की रात्र महाविद्यालय
- ड वसतीगृहात राहत असल्यास
- १ वसतीगृहाचे नाव शासकीय /अनुदानित
- २ खाजगी वसतीगृहातव राहत असल्यास त्याची सविस्तर माहिती/ पुरावा
- ३ वसतीगृहात प्रवेश घेतल्याचा दिनांक

अर्जासोबत जातीचा दाखला, उत्पन्नाचा दाखला, मागील वर्षाची गुणपत्रिका यांच्या सत्यप्रती जोडाव्यात. वडिल ह्यात नसल्यास त्यांच्या मृत्यूचा दाखल जोडावा, आई व वडिल दांगही ह्यात नसल्यास पालकांच्या उत्पन्नाचा दाखला जोडावा तथापी न्यायालयाच्या निकालाची प्रत जोडणे अत्यावश्यक राहिल. शैक्षणिक वर्षात गॅप असल्यास तहसीलदारासमोरील प्रतिज्ञापत्र जोडावे. विद्यार्थी बाहेरच्या जिल्ह्यातून बदलीवर आल्यास जिल्हा बदल प्रमाणपत्र जोडावे. मुलीचे बाबतीत विवाहीत असल्यास पतीच्या उत्पन्नाचा दाखला जोडावा.

छाननी - बंजरी आदेश (Time Bound Programme)

अर्जाची छाननी करणे - अर्जाची छाननी करताना महाविद्यालयाने केंद्र शासनाने भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीच्या नियमावलीमध्ये नमूद केलेल्या सर्व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थ्यांकडून भरून घ्यावयाच्या अर्जाचा नमूना सोबत परिशिष्ट-७ प्रमाणे असेल. सदर अर्ज भरून घेताना खालील बाबींवर विशेष लक्ष देण्यात यावे :-

- १ विद्यार्थ्यांचे नाव व पत्ता
- २ पालकांचे वार्षिक उत्पन्न
- ३ विद्यार्थ्यांची जन्म तारीख
- ४ विद्यार्थ्यांची जात व पोट जात
- ५ मागील वर्षी उत्तीर्ण झाला आहे काय
- ६ मागील वर्षी अध्यातूनच शिक्षण सोडले आहे काय.
- ७ महाविद्यालयात प्रत्यक्ष त्याने केव्हा प्रवेश घेतला आहे.
- ८ सदरचा विद्यार्थी वसतीगृहात राहतो किंवा कसे
- ९ विद्यार्थी बाहेरच्या जिल्ह्यातून बदलून आला आहे किंवा कसे
- १० विद्यार्थी दोन अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेतला आहे किंवा कसे
- ११ विवाहीत असल्यास पत्नी / पत्नीचे उत्पन्न.

मी / आम्ही जवळीकडील खरोखर/खरोखर प्रतिकार करतो/करतो की, शिक्षणवृत्ती विरुद्धात कोणत्याही प्रकारचा अटी व शर्ती मला /आम्हास मान्य आहेत. अर्जात वरीलप्रमाणे दिलेली सर्व माहिती पूर्णपणे सत्य आहे. सदरची माहिती खोटी अथवा अपुरी आढळल्यास भारतीय दंड विधान नियम १९९ व २०० प्रमाणे होणा-या दंडास / शिक्षेस मी /आम्ही पात्र आहे / आहोत. त्यापैकी कोणतीही माहिती वा निवेदन चुकीचे आढळून आल्यास सक्षम प्राधिकार्याने दिलेला निर्णय अंतिम असेल व तो माझ्यावर / आम्हांवर बंधनकारक असेल अशी मी / आम्ही हमी देतो. जर शिष्यवृत्तीची रक्कम जास्तीची मिळाली तर ती मी / आम्ही परत करेन / करू. अशी जास्तीची अथवा अन्य कारणामुळे वसूल करण्यात येणारी रक्कम मी / आम्ही पूर्णपणे परत करण्याची हमी देतो. उत्पन्नाची व जातीची माहिती खोटी आढळल्यास संबंधीत विद्यार्थ्या विरुद्ध व त्यांचे पालकाविरुद्ध होणाऱ्या कारवाईस मी / आम्ही स्वतः जबाबदार राहू.

अर्जदाराच्या वडीलाची / पालकाची सही

अर्जदाराची सही

(अर्जदाराशी नाते)

अ.क्र.	वाच	मान्य केलेली रक्कम	शेरा
अ	शिक्षण फी		
	परीक्षा फी		
	इतर फी		
	१ नाव नांदणी फी		
	२ प्रवेश फी		
	३ ग्रंथालय फी		
	४ प्रयोगशाळा फी		
	५ ऑक्टोबरपत्र फी		
	६ स्नेहसंमेलन फी		
	७ जिमखाना/क्रीडा फी		
	८ नियमतकालीका फी		
	९ प्रात्यक्षिक फी		
	१० विद्यार्थी कल्याण निधी		
	११ विषयवार सहल		
	१२ संगणक फी		
	१३ इतर फी		
	एकूण		

अभ्यास संश्लेषण अर्जासंबंधी अर्जिलेखी

अर्जदाराने वरील अर्जात दिलेली सर्व माहिती, त्यांच्या कुटुंबाचे सर्व मार्गांनी मिळणारे वार्षिक उत्पन्न, तो सध्या शिकत असलेल्या अभ्यासक्रमाची माहिती, शैक्षणिक माहिती, त्याची वसतिगृहात / वसतीगृहाबाहेर राहण्याची माहिती पूर्णपणे तपासलेली असून ती बरोबर आहे. त्यामुळे मी प्राचार्य (महाविद्यालयाचे नाव) अभ्यासक्रम वर्षासाठी या भागासवर्गीय संवर्गासाठी नियमाप्रमाणे मान्य हाणारी वार्षिक शिष्यवृत्ती / शिक्षण फी / परीक्षा फी खालीलप्रमाणे एकूण रु.

(अक्षरी रु.

) मंजूर करित आहे.

मी निम्नस्वाक्षरीत हमी दतां की, अर्जदाराची शिष्यवृत्ती / इतर सर्व प्रकारची रक्कम जी माझ्याकडे सुपूर्द केलेली आहे ती ज्या प्रयोजनासाठी दिलेली आहे. त्या विशिष्ट प्रयोजनासाठी मी ती संवितरीत करीन आणि त्या बाबीचे हिशोब ज्या प्राधिका-याने ही तस्तूद सुपूर्द केलेली आहे. त्या प्राधिकाऱ्याकडे नियमितपणे पाठविन. अर्जदार संस्था सोडून गेल्यास किंवा त्याने अभ्यासक्रम बंद केल्यास किंवा अन्य कोणत्याही अनियमितपणे त्याचा प्रवेश रद्द झाल्यास त्याला शिष्यवृत्ती देणे बंद करण्यात येईल. सुपूर्द करण्यात आलेल्या रकमेपैकी असंवितरीत असलेली रक्कम सरकारी लेखात परत करण्यात येईल व त्याची संपूर्ण जबाबदारी प्राचार्य या नात्याने माझ्याकडे राहिल.

प्राचार्यांची सही

नाव व पदनाम

महाविद्यालयाचा शिक्षक

ठिकाण

दिनांक

मंजूरीचा तपशील

अभ्यासक्रम	वर्ष	निर्याह भत्ता	शिक्षण फी	परीक्षा फी	इतर फी	एकूण
		नियामी	अनियामी			

खाननी करणा-या कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाच्या कर्मचाऱ्याची स्वाक्षरी कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाचे प्रमुख लिपिक/अधिक्षक यांची स्वाक्षरी तपासणी अधिकारी यांची सही